

**Briuselis, 2025 m. birželio 6 d.
(OR. en)**

9573/25

**Tarpinstitucinė byla:
2008/0140 (CNS)**

**ANTIDISCRIM 58
FREMP 141
GENDER 56
JAI 698
MI 344
SOC 324**

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5747/25

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria įgyvendinamas vienodo
požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus
arba seksualinės orientacijos, principas
– *Pažangos ataskaita*

I. IVADAS

2008 m. liepos 2 d. Komisija Tarybai ir Europos Parlamentui pateikė pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kurios tikslas – apsaugos nuo diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos nuostatas taikyti ne tik užimtumo, bet ir kitose srityse. Siūloma horizontaliaja Vienodo požiūrio direktyva būtų papildomi esami šios srities Sąjungos teisės aktai¹ ir būtų uždrausta diskriminacija dėl pirmiau minėtų pagrindų šiose srityse: socialinės apsaugos, įskaitant socialinį draudimą ir sveikatos priežiūrą, švietimo ir galimybių naudotis prekėmis bei paslaugomis, įskaitant aprūpinimą būstu.

¹ Visų pirma Tarybos direktyvos 79/7/EEB, 2000/43/EB, 2000/78/EB ir 2004/113/EB.

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, šiuo metu pasiūlymui taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 19 straipsnis (speciali teisėkūros procedūra), Todėl Europos Parlamentui pritarus, būtinas vieningas balsavimas Taryboje.

2009 m. balandžio 2 d. Europos Parlamentas priėmė nuomonę² pagal konsultavimosi procedūrą. Taryba turės paprašyti Europos Parlamento pritarimo galutiniam tekstui.

Nors pasiūlymas svarstomas jau beveik 17 metų ir beveik visos pirmininkaujančios valstybės narės šį dokumentą įtraukdavo į Tarybos darbotvarkę, iki šiol susitarimo pasiekti nepavyko. Naujausia pažangos ataskaita³ EPSCO tarybai buvo pateikta 2024 m. birželio 20 d.

Nors labai didelė dauguma delegacijų jau seniai pritaria direktyvai ir jos tikslui – užbaigti kurti esamą teisinę sistemą, kad, pasitelkiant horizontalųjį požiūrį, ji apimtų visus keturis diskriminacijos pagrindus, kai kurios kitos delegacijos pareiškė susirūpinimą ir paprašė paaiškinimų, susijusių su pastebimu teisinio tikrumo trūkumu, kompetencijos pasidalijimu ir subsidiarumo principo laikymusi, taip pat pasiūlymo poveikiu, visų pirma galimu finansiniu poveikiu.

Per daugelį metų buvo padaryta svarbių redakcinių pakeitimų iškeltiems susirūpinimą keliantiems klausimams spręsti, be kita ko, paaiškinant teises pareigas tiek dėl turinio, tiek dėl kompetencijos pasidalijimo ir stipriai apribojant galimą direktyvos projekto finansinį poveikį.

Primintina, kad pastaraisiais metais didžioji dauguma valstybių narių ministrų lygmeniu aiškiai ir ne kartą pareiškė nuomonę, kad susitarimas dėl šio seniai nagrinėjamo pasiūlymo yra tinkamas, savalaikis ir būtinas⁴.

² Žr. dok. A6-0149/2009. Dabartinės kadencijos Parlamentas pranešė paskyrė Alice Kuhnke (SE, Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas).

³ Dok. 10817/24.

⁴ 2024 m. gegužės 7 d., 2024 m. birželio 20 d. ir 2024 m. gruodžio 2 d. EPSCO tarybos posėdžiai.

Komisija remia pastangas siekti kompromiso, nors šiame etape toliau laikosi tikrinimo išlygos dėl bet kokių jos pirminio pasiūlymo pakeitimų.

II. TARYBOS DARBAS PIRMININKAUJANT LENKIJAI

Lenkijos pirmininkavimo laikotarpiu buvo dirbama su pasiūlymu, kad būtų pasiektas vieningas sutarimas. Remiantis 2024 m. pirmininkaujančios Belgijos pateiktu kompromisiniu tekstu, iš dalies pakeistas pasiūlymas buvo tris kartus aptartas Nuolatinių atstovų komitete⁵, taip pat vasario 25 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje. Jis taip pat buvo įtrauktas kaip informacinis punktas į kovo 10 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos posėdžio darbotvarkę.

Vasario 5 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje dauguma valstybių narių pritarė esamam kompromisiniam tekstui ir tikslui 2025 m. birželio 19 d. Taryboje susitarti dėl bendro požiūrio.

2025 m. vasario 11 d. paskelbtoje 2025 m. darbo programoje Komisija paskelbė ketinanti atsiimti pasiūlymą dėl Vienodo požiūrio direktyvos.

Reaguodamos į tai, vasario 25 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje 9 valstybės narės paragino Komisiją persvarstyti savo ketinimą atsiimti pasiūlymą. Šią nuomonę kovo 10 d. EPSCO tarybos posėdyje taip pat pareiškė 13 valstybių narių.

O pirmininkaujanti valstybė narė surengė dvišales diskusijas su delegacijomis, kurioms tebekyla susirūpinimą keliančių klausimų, siekdama rasti sprendimus ir sudaryti sąlygas pasiekti vieningą sutarimą prieš galimą pasiūlymo atsiėmimą. Pirmininkaujančios valstybės narės nurodytas tikslas – birželio 19 d. EPSCO tarybos posėdyje susitarti dėl bendro požiūrio dėl pasiūlymo. Tačiau gegužės 28 d. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje vykusiose diskusijose, kai pirmininkaujanti valstybė narė pristatė to Tarybos posėdžio darbotvarkės projektą, trys delegacijos laikėsi bendrų išlygų, o tai leido suprasti, kad vis dar nebūtų galima pasiekti reikalingo vieningo sutarimo. Vis dėlto labai didelė delegacijų dauguma tebepritaria naujausiam kompromisiniam tekstui ir tikslui Taryboje susitarti dėl bendro požiūrio.

⁵ Vasario 5 d., gegužės 28 d. ir birželio 11 d.

III. IŠVADA

Kadangi valstybės narės, turinčios neišspręstų susirūpinimą keliančių klausimų, jokių papildomų redakcinių pasiūlymų nepateikė, pirmininkaujanti valstybė narė negalėjo pasiūlyti naujo kompromisinio teksto. Vis dėlto didžioji dauguma delegacijų toliau teigė tvirtai pritariančios naujausio teksto turiniui ir tam, kad jis būtų greitai priimtas⁶.

Birželio mėn. EPSCO tarybos posėdyje bus surengti politiniai debatai siekiant suprasti, ar galima pasiekti kompromisą ir ar reikia alternatyvaus pasiūlymo, kuriuo būtų nustatyta nuosekli ES kovos su diskriminacija teisės aktų sistema.

⁶ Dok. 10817/24.